

3. Godkendelse af Principaftale om anlæg af Lynetteholmen (2018-0275057)

Bilag

[Bilag 1 - Principaftale om anlæg af Lynetteholmen](#)

[Bilag 2 - Svar på spørgsmål fra Klaus Mygind \(F\) fra Økonomiforvaltningen](#)

[Bilag 3 - Notat om mulighederne for at fremsætte ændringsforslag i forbindelse med behandlingen af sager på BR-møderne](#)

Regeringen og Københavns Kommunes overborgmester har den 5. oktober 2018, med forbehold for opbakning i Folketing og Borgerrepræsentation, indgået en Principaftale om anlæg af Lynetteholmen. Et bredt flertal af partier i Folketinget (V, I, C, A, O, B og F) har den 25. oktober 2018 tilsluttet sig Principaftalen.

Begrundelsen for aftalen er, at der ved at anlægge en ny stor ø, Lynetteholmen, på længere sigt kan udvikles en attraktiv ny bydel med både private og almene boliger samt erhverv, der betjenes af metro og en Østlig Ringvej. Herudover tilvejebringes der kapacitet til jorddeponering i 20-25 år, og øen kommer desuden til at fungere som klimasikring mod stormflod fra nord.

Med godkendelse af Principaftalen igangsættes VVM-undersøgelse af anlæg af Lynetteholmen samt undersøgelser af linjeføring og restfinansiering vedrørende metro og Østlig Ringvej (herunder alternativ linjeføring langs Amagers østkyst).

Når undersøgelserne foreligger vil de finansieringsmæssige muligheder blive genberegnet med henblik på en aftale herom mellem parterne.

Borgerrepræsentationen bemyndiger endvidere overborgmesteren til at afgive en hensigtserklæring om Københavns Kommunes støtte til Hvidovre Kommunes opfyldningsprojekt på Avedøre Holme, hvor BIOFOS' tre renseanlæg på længere sigt kan tænkes placeret.

Sagsfremstilling

Indstilling

Indstilling om,

1. at Principaftalen om anlæg af Lynetteholmen, jf. bilag 1, godkendes,
2. at det godkendes, at der anvises midlertidig finansiering af Københavns Kommunes andel på 4,0 mio. kr. af udgifterne vedrørende en samlet finansiel analyse af 'Østhavnen inklusive infrastruktur mv.' på puljen til uforudsete udgifter i 2019 med henblik på at puljen genopbygges i forbindelse med overførselssagen 2018/2019,
3. at det godkendes, at overborgmesteren bemyndiges til at afgive en hensigtserklæring over for Hvidovre Kommune om opbakning til etablering af areal til samling af BIOFOS' tre renseanlæg på Avedøre Holme.

(Økonomiudvalget)

Problemstilling

Regeringen og Københavns Kommune ønsker at sikre, at København også på langt sigt har plads til udvikling. Byen skal fortsat være attraktiv at arbejde og bo i for borgerne uanset alder og indkomst. Der er derfor brug for at øge boligudbuddet, herunder stille krav om opførelse af nye almene boliger.

For at nye bolig- og erhvervsområder skal være attraktive og velfungerende kræver det investeringer i højklasset kollektiv transport og vejinfrastruktur.

Desuden står København overfor udfordringen med at sikre byen mod havvandsstigninger som følge af klimaforandringer.

Herudover mangler der deponeringskapacitet til den overskudsjord, der kommer fra byggeprojekter i københavnsområdet - herunder fra Sydhavnsmetroen.

Løsning

Borgerrepræsentationens godkendelse af Principaftale om anlæg af Lynetteholmen er et markant tiltag i forhold til at løse ovenstående udfordringer.

Først og fremmest igangsættes VVM-undersøgelsen af anlæg af Lynetteholmen, som omfatter opfyld af søterritorium på ca. 2 mio. etagemeter i Øresund. Hermed tilvejebringes kapacitet til jorddeponering de kommende 20-25 år.

Der oprettes ved lov et nyt selskab, Lynetteholmen I/S, der skal forestå anlæg af Lynetteholmen. Selskabet er ved stiftelsen ejet af By & Havn I/S med ca. 53 pct. og staten med ca. 47 pct., således at selskabet samlet er ejet ligeligt af Københavns Kommune og staten. Lynetteholmen I/S oppebærer indtægter ved byudviklingen af By & Havns arealer på Refshaleøen og efterfølgende arealerne på selve Lynetteholmen.

Lynetteholmen I/S får en økonomisk forpligtelse til at yde tilskud til etablering af infrastruktur. Størrelsen af dette tilskud fastlægges af ejerne i enighed, når nedenstående finansielle analyse foreligger.

Lynetteholmen vil blive anlagt således, at den bidrager til klimasikring af København, idet øen udgør en dæmning fra Refshaleøen til Kronløbet ved Nordhavn.

Parallelt med VVM-undersøgelsen gennemføres undersøgelse vedrørende Østlig Ringvej som godkendt af Økonomiudvalget den 31. maj 2016. Denne udvides med undersøgelse af alternativ linjeføring langs Amagers østkyst på samme niveau som den allerede igangsatte forundersøgelse. Der er ikke truffet beslutning om den konkrete linjeføring.

Herudover gennemføres en forundersøgelse af metrobetjening af Lynetteholmen som en forlængelse af Nordhavnsmetroen under Kronløbet og videre med højbane med stationer på Lynetteholmen. Metroen kan eventuelt videreføres til Refshaleøen og Kløverparken, såfremt der findes finansiering hertil, herunder fra bidrag fra grundejere. Der kan også undersøges andre linjeføringer.

Det skal endvidere undersøges, om BIOFOS A/S kan have interesse i en ændret placering af Renseanlæg Lynetten, og om de således frigjorte arealer kan erhverves af Lynetteholmen I/S på for alle parter vedkommende hensigtsmæssige vilkår.

I den forbindelse har der været drøftelser om Hvidovre Kommunes opfyldningsprojekt ved Avedøre Holme, hvor det vil være hensigtsmæssigt på sigt at samle BIOFOS' spildevandsrensningsanlæg. Københavns Kommunes støtter op om Hvidovre Kommunes projekt, der muliggør opfyld til samling af BIOFOS' spildevandsrenseanlæg. Det nærmere omfang af støtten skal aftales med Hvidovre Kommune.

Når forundersøgelserne vedrørende Østlig Ringvej og metro forligger, skal de finansieringsmæssige muligheder genberegnes med henblik på at indgå aftale herom mellem parterne.

Økonomi

Som udgangspunkt er der tale om et projekt, hvor indtægterne fra grundsalg, tilbageførsel af grundskyld med videre, brugerbetaling i metro og på Østlig Ringvej, bidrag fra grundejere og driftsindtægter kan finansiere den nødvendige infrastruktur.

Selve anlægget af Lynetteholmen ved spunsning er selvfinansierende ved indtægter fra modtagelse af overskudsjord.

Udgifter til en samlet finansiel analyse af Østhavnen inklusive infrastruktur mv. fordeles ligeligt mellem parterne bag principaftalen. Københavns kommunes andel er 4,0 mio. kr. (service). Der anvises midlertidig finansiering på puljen til uforudsete udgifter i 2019. Puljen søges genopbygget i forbindelse med Overførselssagen 2018/2019.

Tabel I. Bevillingsmæssige konsekvenser

At-punkt	Udvalg	Bevilling (nr. og navn)	Funktion	Indtægt (I) / Udgift (U)	Beløb i 1.000 kr. (2018 p/I)				Varig? ja/nej
					2018	2019	2020	2021	
	ØU	1118 – Økonomisk forvaltning	6.45.51.1	U	0	4.000	0	0	Nej
	ØU	1109 - Fælles driftspulje	6.52.76.1	U	0	-4.000	0	0	Nej
I alt	-	-	-	-	0	0	0	0	-

ØU = Økonomiudvalget.

Videre proces

Et bredt flertal i Folketinget (V, I, C, A, O, B og F) har den 25. oktober 2018 tilsluttet sig Principaftalen om Lynetteholmen.

Forudsat Borgerrepræsentationens godkendelse af Principaftalen vil denne ligeledes skulle tiltrædes af Frederiksberg Kommune i kraft af medejerskabet til Metroselskabet.

Forundersøgelsen vedrørende Østlig Ringvej forventes afrapporteret ultimo 2019.

VVM-undersøgelsen vedrørende anlæg af Lynetteholmen, forundersøgelsen vedrørende metrobetjening samt finansielle analyser forventes afsluttet inden udgangen af 2020.

Herefter vil der skulle vedtages anlægslov for Lynetteholmen samt lov om selskabsdannelse af Lynetteholmen I/S, hvorefter jordopfyldningen kan påbegyndes.

I perioden 2021-2023 vil der blive foretaget VVM-undersøgelser af Østlig Ringvej og metrobetjening. Disse vil efterfølgende skulle vedtages ved anlægslov. Samlet forventes dette at tage to-tre år at gennemføre.

Opfyldningen af Lynetteholmen påregnes at pågå i perioden 2022-2045.

Den overordnede infrastruktur (Østlig Ringvej og metroforbindelse) anlægges i 2020-2035.

Peter Stensgaard Mørch

/Søren Tegen Pedersen

Oversigt over politisk behandling

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget over for Borgerrepræsentationen anbefaler,

1. at Principaftalen om anlæg af Lynetteholmen, jf. bilag I, godkendes,
2. at det godkendes, at der anvises midlertidig finansiering af Københavns Kommunes andel på 4,0 mio. kr. af udgifterne vedrørende en samlet finansiel analyse af 'Østhavnen inklusive infrastruktur mv.' på puljen til uforudsete udgifter i 2019 med henblik på at puljen genopbygges i forbindelse med overførselssagen 2018/2019,
3. at det godkendes, at overborgmesteren bemyndiges til at afgive en hensigtserklæring over for Hvidovre Kommune om opbakning til etablering af areal til samling af BIOFOS' tre renselanlæg på Avedøre Holme.

Økonomiudvalgets beslutning i mødet den 13. november 2018

Enhedslisten stillede følgende ændringsforslag til erstatning for indstillingens 1. og 2. at- punkt:

”At Økonomiudvalget pålægger Økonomiforvaltningen at genforhandle principaftalen om Lynetteholmen, således at havnetunnelen udgår af principaftalen.”

Det af Enhedslisten fremsatte ændringsforslag blev forkastet med 7 stemmer mod 4. To medlemmer undlod at stemme.

For stemte: Ø og Å.

Imod stemte: A, V, C og O.

Undlod at stemme: B og F.

Indstillingens 1. og 2. at-punkt blev herefter anbefalet over for Borgerrepræsentationen med 9 stemmer mod 3. Et medlem undlod at stemme.

For stemte: A, Å, B, V, C og O.

Imod stemte: Ø.

Undlod at stemme: F.

Indstillingens 3. at-punkt blev anbefalet over for Borgerrepræsentationen med 12 stemmer mod nul. Et medlem undlod at stemme.

For stemte: A, Ø, Å, B, V, C og O.

Imod stemte: -

Undlod at stemme: F.

Enhedslisten, Alternativet og SF afgav følgende protokolbemærkning:

”Taget den enorme udfordring med at være fossilfri allersnarest i 2050 i betragtning er det af afgørende vigtighed, at Lynetteholmens opførelse og drift er CO₂-neutral og helst CO₂-negativ. Dette projekt har muligheden for at være et pilotprojekt på fremtidens bæredygtige byggeri og infrastruktur og partierne opfordrer til, at dette skal være gennemgående i hele tænkningen og udførelsen af projekt Lynetteholm.”

Enhedslisten, Alternativet og SF afgav følgende protokolbemærkning:

”Partierne ønsker ikke at støtte en yderligere udbygning af fossildrevet privatbilisme til Lynetteholmen. Denne teknologi og transportform er allerede forældet nu og vil være helt ude af billedet, når projektet planlægges at være færdiggjort i 2070.”

Enhedslisten og Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

”Enhedslisten og Alternativet vil i Borgerrepræsentationen stille medlemsforslag om, at Økonomiudvalget pålægger Økonomiforvaltningen at fremlægge forslag til politisk behandling, hvor Københavns Kommune forestår anlæg af Lynetteholmen uden statens medejerskab og evt. uden etablering af en havnetunnel.”

Socialdemokratiet afgav følgende protokolbemærkning:

”Socialdemokratiet lægger vægt på et robust københavnsk metrosystem, som har kapacitet til at håndtere fremtidig befolkningsvækst og dermed højere passagertal. Socialdemokratiet finder det derfor centralt, at der ved fremtidig byudvikling, herunder udviklingen af Lynetteholmen, tages højde for kapacitetspres i den kollektive trafik.”

Radikale Venstre, SF og Det Konservative Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

”Partierne ønsker, at Lynetteholmen kobles bedst muligt på den eksisterende kollektive trafik, og mener derfor, at de kommende analyser bør inddrage et scenarie, hvor Lynetteholmen også har metrobetjening mod syd i sammenhæng med Økonomiforvaltningens anbefalinger i infrastrukturanalyserne KIK2 – Havneringen.”

Radikale Venstre og SF afgav følgende protokolbemærkning:

”For Radikale Venstre og SF er det vigtigt, at anlæg af Lynetteholmen ikke medfører øget trængsel i resten af København. Derfor skal der iværksættes undersøgelser af en trafikal fredeliggørelse af Middelalderbyen.”

Venstre og Det Konservative Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

”Vi er glade for, at der nu er en principaftale om en havnetunnel/østlig ringvej samt om udbygning af Metroen og en stormflodløsning.

Vi ser gerne, at Metrolinjen ikke ender blindt, men at linjen kan fortsættes og kobles på Citymetroringen, fx ved Hovedbanegården, så der dannes en sydlig ring, og at kapaciteten på Metroen under havneløbet i Inderhaven øges.

Vi forudsætter, at frakørslen fra den østlige ringvej på Amager fortsætter under jorden uanset, om den kobles på motorvejsnettet ved Sjællandsbroen eller ved lufthavnen.

Om muligt ser vi gerne projektet med Lynetteholmen og infrastrukturen fremskyndet.”

Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

”Det er afgørende for Alternativet, at der redegøres nøje for projektøkonomien, således at Københavns Kommune ikke yderligere gældsættes med en tvungen byudvikling til følge.”

Radikale Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

”Radikale Venstre havde gerne set, at en nedgravning af trafikken på H.C. Andersens Boulevard og Bispeengbuen havde været en del af undersøgelserne i forhold til anlægningen af Lynetteholmen, så den øgede trængsel, som Lynetteholmen vil skabe, blev tænkt ind i Københavns generelle trafikale udfordringer, og så der på sigt kunne skabes en grøn boulevard, der hvor der i dag er en 6 sporet vej.”

SF afgav følgende protokolbemærkning:

”SF København afklarer frem mod behandling i Borgerrepræsentationen sin politiske stillingtagen til sagen.”